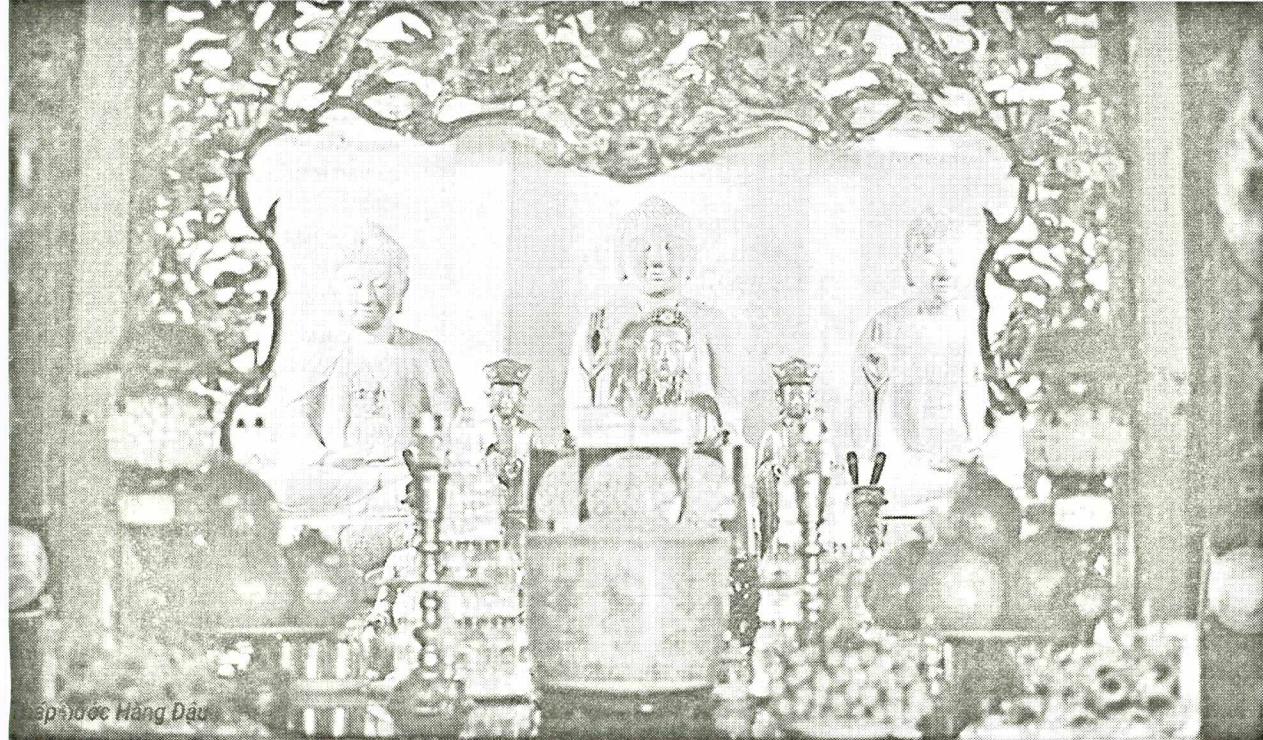

3 pho tượng Tam Thế bằng đá độc nhất vô nhị

QUỐC LÊ

Bộ tượng Tam Thế Phật chùa Linh Ứng có tuổi đời 4 thế kỷ, đã được công nhận là Bảo vật quốc gia do những giá trị nghệ thuật vô cùng đặc sắc.

Chùa Ngọc Khám có tên chữ là Linh Ứng tự (huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh) được xây dựng từ thời Trần. Trải qua thăng trầm lịch sử, chùa bị phá hủy nhiều lần, hiện vật gốc còn lưu lại là ba pho tượng Tam Thế tạc bằng đá được đánh giá là độc nhất vô nhị Việt Nam.

3 pho tượng Tam Thế bằng đá

Theo văn bia, tượng Tam Thế chùa Linh Ứng được tạo tác vào thế kỷ 17, thời Lê Trung Hưng. Các bức tượng tạc bằng chất liệu đá xanh, hình thể nở nang, nét chạm to khoẻ phong khoáng, có chiều cao cả bệ khoảng 2,7m, được bố cục thành ba phần: Tượng, đài sen, bệ.

Bức tượng ở giữa được tạc trong tư thế ngồi thiền “bán kiết già” trên tòa sen, tay phải giơ lên trong tư thế kết ấn, tay trái để úp nhẹ nhàng trên đùi trái. Tượng vận pháp y với ba lớp mềm mại: Lớp ngoài chỏng qua bờ vai, lớp trong phủ kín toàn thân, lớp trong cùng phía trên để hở ngực đeo dây anh lạc.

Đầu tượng to, sọ nở, tóc xoắn ốc, đinh nổi nhục kháo. Khuôn mặt nữ tính, đầy đặn, phúc hậu, lông mày cong lá liễu, mắt khép hờ nhân từ, miệng mím cười độ lượng; tai to dài chảy.

Tượng bên phải được tạo tác tượng tự pho ở giữa, nhưng có đôi chút khác biệt trong tư thế ngồi thiền, tay kết ấn. Áo cũng có ba lớp, lớp ngoài chỏng qua vai, lớp trong chỏng kín người để hở cổ và ngực đeo dây anh lạc, trước bụng thắt “con ro”. Khuôn mặt tượng về cơ bản được tạo hình tương tự như pho tượng ở giữa.

Bức tượng bên trái khác hai pho kia trong tư thế ngồi thiền, với hai tay để nhẹ nhàng trên đùi kết ấn “tam muội”.

Áo tượng cũng có ba lớp với những điểm khác biệt dễ nhận ra về họa tiết trên ngực.

Điêu khắc tinh xảo

Nhìn chung, mặc dù được tạo hình tương đối giống nhau nhưng mỗi pho tượng vẫn có những chi tiết, họa tiết riêng thể hiện cá tính và sắc thái tư duy khác nhau.

Sự độc đáo của các pho tượng này còn thể hiện ở phần bệ tượng với những đường nét điêu khắc rất tinh xảo.

Theo đánh giá của các nhà nghiên cứu, những mô típ hoa văn trang trí trên bệ tượng không những kế thừa được những nét tinh túy của nghệ thuật thời Trần và thời Lê So, thời Mạc mà còn tôn vinh được vẻ đẹp lý tưởng của Phật Pháp.

Cả ba pho tượng cơ bản còn nguyên vẹn, riêng pho ở giữa sứt một phần đùi trái.

Vào năm 2013, ba pho tượng Tam Thế chùa Linh Ứng đã được công nhận là Bảo vật quốc gia của Việt Nam.

**Đầm Xác cáo
là tên gọi cổ xưa của hồ nào
ở Hà Nội?**

A: Hồ Tây

B: Hồ Bảy mẫu

C: Hồ Hoàn kiếm

Đáp án đúng Quizz test số trước: A và B – Bình Dương, Quảng Ninh

Trước năm 2023, tỉnh Quảng Ninh là địa phương có nhiều thành phố trực thuộc nhất Việt Nam. Tuy nhiên, tháng 4/2023, sau khi TP Tân Uyên được thành lập đã đưa Bình Dương trở thành địa phương thứ 2 sau Quảng Ninh có 4 thành phố trực thuộc tỉnh. Như vậy, Quảng Ninh và Bình Dương là hai tỉnh có nhiều thành phố trực thuộc nhất cả nước.

Trong đó, 4 thành phố trực thuộc Quảng Ninh là: TP Hạ Long, TP Cẩm Phả, TP Uông Bí và TP Móng Cái. 4 thành phố trực thuộc Bình Dương là: TP Thủ Dầu Một, TP Thuận An, TP Dĩ An và TP Tân Uyên.

Trong tương lai gần, Quảng Ninh có thể sẽ trở lại ngôi vị dẫn đầu về số lượng thành phố trực thuộc khi huyện Vân Đồn đang tiến hành các thủ tục công nhận đô thị loại 3, trở thành thành phố thứ 5 trực thuộc tỉnh Quảng Ninh.

Xa hơn nữa, theo Quyết định 80/QĐ-TTg Phê duyệt Quy hoạch tỉnh Quảng Ninh thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 được Thủ tướng Chính Phủ ký ngày 11/2/2023, thì đến năm 2025, Quảng Ninh sẽ trở thành thành phố trực thuộc trung ương trên cơ sở hình thành khu vực nội thành bao gồm 7 thành phố (Hạ Long, Cẩm Phả, Uông Bí, Móng Cái - Hải Hà, Đông Triều, Quảng Yên, Vân Đồn) và tái lập thị xã Tiên Yên.